

ACL scherm heeft nog wat tijd nodig

Van der Houwen: 'Ondanks de nodige

Leo van der Houwen:

"Ik ben nog steeds enthousiast over het ACL- scherm."

Buiten op het erf staan enkele busjes van een toeleveringsbedrijf. Bij Leo van der Houwen in Steenberg was dat de afgelopen maanden geen ongebruikelijk beeld. Hij heeft vorig jaar een nieuwe kas gebouwd en de afgelopen winter heeft hij heel wat te stellen gehad met opstartproblemen. Aan monteurs op de tuin geen gebrek. Nieuw op zijn bedrijf waren twee scherminstallaties. Naast perikelen met verwarming, computer en warmtetank liep het met de schermen ook nog niet van en leien dakje.

In de bestaande – vier jaar oude – kas van 6 ha werd een conventioneel scherm aangelegd. In de nieuwe kas van 5,5 ha kwam een ACL scherm. Kenmerk van dit scherm is dat er in geopende toestand geen doekpakket boven het gewas aanwezig is. De banen schermdoek liggen in zakken, die langs de gevels staan opgesteld. Het scherm geeft in open toestand praktisch geen lichtverlies.

Nat en zwaar

"Ondanks de nodige problemen sta ik nog steeds helemaal achter dit scherm", zegt van der Houwen. "Zeker in het begin van de teelt heeft het zonder al te veel grote storingen gewerkt. De problemen kwamen pas toen het gewas groter werd en er meer vocht in de kas kwam en daarmee ook vocht op het scherm."

Het scherm kwam soms kletsnat terug in de zak. Daar kan het niet opdrogen, met als gevolg dat 's avonds ook weer een kletsnat scherm dicht moest lopen. Op een gegeven moment werd de kracht die nodig is voor het sluiten van een nat en dus zwaar scherm zo groot, dat het misliep.

Van der Houwen legt uit wat er gebeurde: "Omdat het schermdoek een lengte heeft van 256 meter, moet de installatie flink wat kracht hebben om het natte scherm te sluiten. De motoren kunnen het wel aan, maar het is moeilijk om de kettingen op spanning te houden. Op spanning houden gebeurt door middel van een gasdrukveer. Die was geplaatst aan de niet-aandrijfzijde van het scherm. In de 'trek'richting was er niets aan de hand, maar in de 'duw'richting werd niet genoeg spanning gehouden en dat resulteerde in het niet meer helemaal dichtlopen van het scherm. Dat is natuurlijk niet de bedoeling".

De installateur van ACL Protections, Chris Bastiaansen hierover: "In een proefopstelling vorig jaar werden de kabels aan beide zijden op spanning gehouden met een gasdrukveer. Maar het is vrij omslachtig om aan de aandrijfzijde die gasdrukveren te monteren. Het leek ook niet echt noodzakelijk. Achteraf gezien hebben we ons daarop verkeken."

Gelijkmatiger klimaat

Leo van der Houwen: "Deze problemen speelden in maart. ACL had er toen al wat aan willen verhelpen, maar ik had het scherm nog hard nodig, vanwege het koude weer en ook al omdat ik op dat moment problemen met de verwarmingsinstallatie had. De installateurs zouden minstens drie weken nodig hebben om een en ander te veranderen. Daar zijn ze dus later mee begonnen. Na half april heb ik niet meer geschermd en konden ze aan het werk."

Er zijn dus nachten geweest waarin het scherm niet voor 100% gesloten is geweest. Dit maakt het moeilijk om met besparingscijfers te komen. "Het zal wel een enkel kuubje hebben gekost, maar volgens mij heeft het gewas er niet onder geleden. Zo'n eerste winter waarbij allerlei dingen nog niet goed lopen, kost eigenlijk altijd teveel. Dan ben je al blij op het moment dat alles een beetje normaal gaat. Er zijn wel metingen gedaan voor Groenlabelkas. Daaruit bleek dat het klimaat onder het ACL scherm gelijkmatiger was dan onder het gewone scherm in het voorste warenhuis. Dit kan veroorzaakt zijn door het nieuwe warenhuis zo'n 70 cm hoger is, dat geeft al een stabielere tem-

TEKST EN BEELD: HERMA ENTHOVEN

problemen, ben ik toch tevreden'

peratuur. Maar een andere verklaring zou kunnen zijn dat, omdat het ACL scherm wat doorhangt, er onder dat scherm minder luchtbeweging is."

Bij het aanpassen van de installatie is eerst een proef genomen met één baan. Deze werd aan de aandrijvingskant eveneens voorzien van een gasdrukveer. Vervolgens is deze baan getest. Er is zelfs volop water in de zak gegoten, om het doek kletsnat te maken. Het doek liep toen wel gemakkelijk dicht.

Geen lichtverlies

Het grote voordeel van dit scherm zit in het ontbreken van lichtonderscheppende onderdelen boven het gewas. Dat was namelijk wel een probleem bij zijn 'gewone' scherm. Daar bleek het doek niet netjes opgeborgen te worden in het profiel. Aan alle kanten puidde het eruit. Ook hier zal de betreffende leverancier nog wat moeten opknappen.

Verskil in energiebesparing bij de twee installaties heeft Van der Houwen niet kunnen constateren. Ook ondervond hij weinig moeite met de manier van klimaatregelen. "Voorheen was ik gewend een tijdlang een vast foliescherm te hebben. Het is ideaal om nu met beweegbare schermen te kunnen werken", aldus de kweker.

Ruitvormig opentrekken

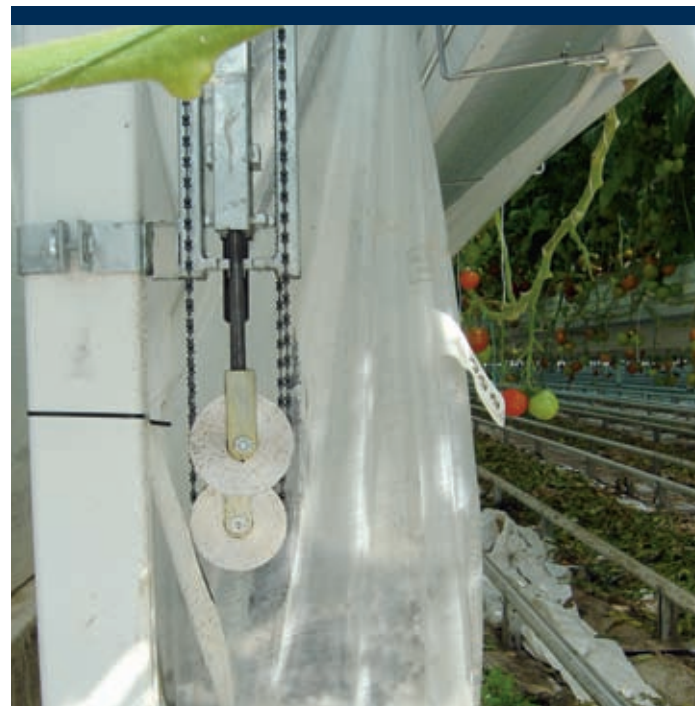
Bij het ACL scherm is een kiertje trekken er niet bij. Maar met kouval heeft Van der

Houwen weinig problemen ondervonden. Dit scherm kun je 'ruitvormig' open trekken (zie tekening). Hierbij ontstaat midden in de kas de eerste opening. Dit kun je realiseren door de middelste motor te laten beginnen met openen. Dan met tussenpozen de andere motoren, vanaf het midden naar de gevel. De gevels blijven daardoor het langst onder scherm, dit in tegenstelling tot een normaal scherm waarbij ook bij de gevels direct een kier staat.

ACL installateur Bastiaanse: "Bij het opentrekken van het scherm krijgt weliswaar de ruimtetemperatuur een flinke klap, maar de planttemperatuur daalt veel langzamer en geleidelijker. Door de buistemperatuur een half uur voor het openen van het scherm alvast te verhogen, zorg je ervoor dat het verwarmingssysteem klaar staat om de klap op te vangen."

Gemakkelijk omruilen

De eerste drie banen langs de gevels zijn van geheel dicht energiedoek voorzien. Om nog minder geveffect te hebben laat van der Houwen de daarnaast liggende vierde baan (nu LS 15) ook van dicht doek voorzien. Dat gaat met dit systeem heel eenvoudig. Je hoeft alleen maar een zak met doek om te ruilen. Het weghalen en op nieuw plaatsen is een fluitje van een cent. Eén zo'n zak met doek weegt ongeveer 50 kg. De scherminstallateur heeft enkele zakken voor Van der Houwen op voorraad staan, mocht er iets met een van de doeken gebeuren.

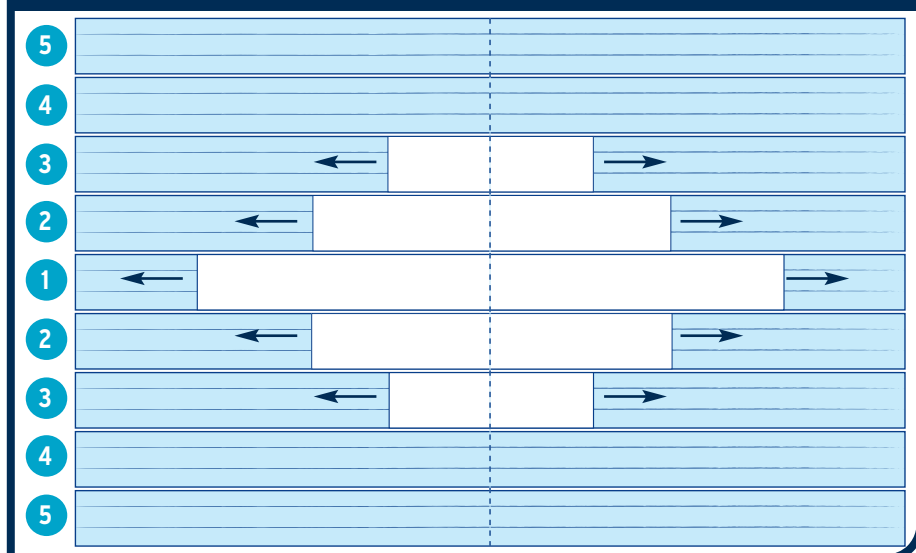
Ook aan de aandrijfszijde zijn inmiddels gasdrukveren gemonteerd om de ketting op spanning te houden.

Pas op de plaats

Niet alleen Van der Houwen heeft afgelopen winter ervaringen opgedaan met het ACL scherm. Ook de leverancier heeft het nodige geleerd. Voorlopig houdt ACL Scherming even pas op de plaats. Het bedrijf wil voordat er meer van deze installaties verkocht worden alle kinderziekten eruit hebben. Er is met de huidige ervaringen nu slechts één nieuwe installatie aangelegd: komend seizoen draait het nieuwe bedrijf van Van der Lans uit Rilland ook met dit scherm.

"Als deze schermen probleemloos functioneren, kunnen we verder. De belangstelling is groot. Vooral de mogelijkheid om in één installatie meerdere soorten doek te kunnen gebruiken spreekt veel mensen aan", aldus de leverancier.

Elke motor trekt via de rondgaande ketting 3 banen open van binnen naar buiten. Als motor 1 als eerste wordt gestart en met tussenpozen daarna 2, 3, 4 en 2 dan trekt het scherm een ruitvormig gat in het midden open.

Na één seizoen werken met het ACL scherm staat Van der Houwen ondanks problemen met de aandrijving nog steeds achter zijn keus voor deze installatie. Voordeel blijft de afwezigheid van lichtonderscheppende delen boven het gewas. Problemen met klimaat zijn er bij dit scherm niet meer of minder geweest dan in de kas met een conventioneel scherm.

SAMENVATTING